

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Befordringsgodtgørelse og bortfald af statsrefusion).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 122) findes i tidenden sp. 4681, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 669).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Inge Fischer Møller (S):

Ved førstebehandlingen af dette forslag her i tinget den 2. april i år udtrykte jeg på socialdemokratiets vegne betænkeligheder på visse punkter, til trods for at forslaget indgik som et led i de tidligere indgåede forlig. Under udvalgsbehandlingen er vore betænkeligheder dog blevet tilgodeset, og vi kan gå ind for forslaget. Afslutningsvis vil jeg dog ikke undlade at understrege, at problematikken omkring børns muligheder for tilstrækkelig lægehjælp fortsat vil have socialdemokratiets store bevågenhed, og vi vil følge udviklingen. Skulle det vise sig, at det ikke går, som vi finder rimeligt, vil vi vende tilbage til spørgsmålet.

Med disse ord vil jeg på socialdemokratiets vegne anbefale, at forslaget overgår til tredje behandling.

Ib Andersen (FP):

Fremskridtspartiet kan i det store og hele tilslutte sig lovforslaget. Det drejer sig om begrænsninger af godtgørelser i forbindelse med transport til og fra læge og sygehuse for en række personer, som nok kunne finde andre transportmuligheder end de skatteyderfinansierede. Ved gennemgang af lovforslaget vil man se, at besparelserne er på ca 10 mill. kr., samtidig med at de grupper i samfundet, som man må finde har det største behov for transportmuligheder, ikke bliver ramt. Jeg tænker på folke- og invalidepensionister m. m.

Der må efter den gældende lov have været tale om en stor gruppe, der, om ikke har misbrugt ordningen, så dog har foretrukket at lade det offentlige betale i stedet for selv at sørge for befordringen. Vi har set eksempler på, at folk, der for at spare staten for udgifter selv har transporteret deres ægtefælle til behandling i eget køretøj, har fået at vide, at det skulle de så sandelig ikke selv betale, de kunne få refunderet de udgifter, som de har haft i forbindelse med transporten. Vedkommende har ofte stået uforstående over for denne rutten med statens midler. Men hvem siger nej til at få stukket nogle tikronesedler i hånden?

Vi mener dog — det har vi givet udtryk for i en mindretalsudtalelse i betænkningen — at kørselsudgifter til læge og hospitalsbesøg kun bør refunderes over skatteydermidler efter trangskriterier i henhold til forsorgsloven, senere den sociale bistandslov. Men da forslaget er et skridt i denne retning i forhold til gældende lov, vil fremskridtspartiet indstille det til vedtagelse.

Ebba Strange (SF):

Som det fremgår af betænkningen, går SF imod det foreliggende lovforslag. Vi udtalte allerede under første behandling vor skepsis med hensyn til at fratage gruppe I-sikrede personer, bortset fra pensionister, den ret, de havde erhvervet sig til fribefordring til lægebesøg. Udvalgsarbejdet har ikke overbevist os om rimeligheden i at opretholde forslaget. Vi har ikke fået beviser for, at der sker særligt misbrug. Det kunne måske have givet en vis berettigelse af lovforslaget. Tværtimod synes de oplysninger, vi har kunnet skaffe os, at vise, at misbruget er sjældent og af meget begrænset omfang. Naturligvis må et samfund som vores have råd til et begrænset misbrug.

Når vi vender os mod forslaget, skal det også ses i et videre perspektiv. Det er et led i nogle sparebestræbelser. Fordi vi har fået råbt katastrofealarm om de offentlige udgifter, bliver vi nu bedt om at vedtage en lov, der i alt giver en besparelse på maksimalt 10 mill. kr. — en dråbe i havet på et svimlende budget, men mange penge for dem, ydelsen bliver frataget.

Hvem er det så, lovforslaget rammer? Det er de gruppe I-sikrede. Ganske vist har man friholdt pensionisterne, som er den gruppe,

[Ebba Strangs.]

der udnytter loven mest. De andre tilhører de befolkningsgrupper, der i forvejen er blevet hårdt ramt af prisstigningsbølgen, der i forvejen bogstavelig talt må vende hver femøre for at prioritere, før de beslutter sig til, hvad de vil bruge pengene til. Under de nugældende fribefordringsregler har vi fritaget disse familier for at træffe valg, når det gjaldt sundhed og sygdom. Men nu lægger vi altså valget tilbage til disse familier, og det vil betyde, at nødvendig efterbehandling efter et sygdomstilfælde kan blive forsømt, at småskavanker hos børnene får lov at passe sig selv, for: det går jo nok over, herregud. Kort sagt: sundhedstilstanden kan risikere at dale hos de mest udsatte befolkningsgrupper.

Nu ved jeg godt, at økonomisk trængende personer kan få hjælp over forsorgsloven eller bistandsloven, hvis den bliver vedtaget; men hvis man først skal på socialkontoret, så er det jo stadig væk lettere at blive hjemme. Det drejer sig netop ikke om akutte sygdomstilfælde. På dette punkt har ministeren stillet ændringsforslag til lovforslaget, og det er vi glade for. Naturligvis tilslutter vi os det ændringsforslag. Det drejer sig udtrykkelig om sygdomsbilleder, hvis udvikling er svært forudsigelige, og som ofte er afhængige af lægebehandling til rette tid.

Der er i forvejen masser af forhindringer, når en mor med flere børn skal af sted med den ene eller den anden til læge. Der er pænsningsproblemer, der kan være tabt arbejdsfortjeneste, der er i forvejen meget besværlig transport, især hvis man bor på landet og har lang afstand til sin læge. Og nu skal de økonomiske overvejelser altså også til at spille ind.

Dette og de efterfølgende lovforslag, som vi skal behandle i dag, bliver vedtaget i panik, fordi vi er blevet skræmt af befolkningens uvilje mod at betale skat. Før vi har løst beskatningsproblemerne og fundet ud af, hvordan vi får hentet pengene på de rigtige steder, vedtager vi altså en lov, der tager pengene fra dem, der trænger til dem.

Karen Thurøe Hansen (KF):

Der skal som bekendt mange bække små til at udgøre en stor å. Lovforslaget om ændrede regler for befordringsgodtgørelse inden for den offentlige sygesikring hører

vel ikke til de helt store besparelser inden for den offentlige sektor, men er dog et skridt i den rigtige retning, ikke mindst set i relation til decentraliseringen af opgaverne til amter og kommuner, som mit parti er tilhænger af.

Der har på enkelte undtagelser nær været enighed i udvalget om denne del af det fremsatte lovforslag, hvilket også fremgår af den afgivne betænkning, og jeg skal her ved anden behandling tilsige mit partis støtte.

Jeg vil dog gerne bede om en fornyet udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling vedrørende de ændrede refusionsordninger, idet der endnu ikke er afgivet betænkning i parallelforslaget angående sygehusvæsenet, og vi finder, der er en nøje sammenhæng mellem disse to ting.

Gunner Baunsgaard (RV):

I ethvert lovforslag kan der være ting, som man ikke er særlig glad for, men når det er sådan, at det altovervejende er de gode intentioner, der tæller mest, så vil vi fra det radikale venstre også stemme for lovforslag nr. 122 om ændring af lov om offentlig sygesikring.

Lena Pedersen (CD):

Dette lovforslag skal ses på baggrund af regeringens planer om besparelser i de offentlige udgifter. De nugældende bestemmelser om fribefordring giver i nogen grad adgang til misbrug, og da forslaget ydermere sikrer den gruppe, der har størst behov for befordring, nemlig folke- og invalidepensionister, kan centrum-demokraterne tilslutte sig dette forslag.

Hanne Reintoft (DKP):

Ved første behandling understregede jeg, at vi i visse tilfælde kunne forstå baggrunden for ministerens ønske om revision af denne lov. Vi udtrykte dog samtidig store betænkeligheder og henviste til, at vi ikke ville tage stilling, før vi så resultaterne af udvalgsarbejdet. Det foreligger nu, og desværre har vore betænkeligheder været korrekte. Jeg havde håbet, man kunne arbejde med lovforslaget i udvalget, sådan at det havde været en forsvarlig spareforanstaltning. Det synes vi ikke det er længere, og vi ser jo også, at Praktiserende Lægers Organi-

[Hanne Reintoft.]

sation netop har gjort opmærksom på det, vi frygtede, at nye regler ville nødvendiggøre flere lægebesøg i hjemmet i stedet for behandling hos lægen. Jeg kan dele fru Ebba Stranges betænkeligheder ved, at nogle mennesker slet ikke kommer af sted til læge, ikke mindst i de landsdele, hvor det ligger meget ubekvemt at komme derhen.

Vi er heller ikke tilfredse med fastlæggelsen af kilometergrænsen, afstanden er alt for stor. Der findes stadig væk områder, ikke mindst på landet, hvor der måske kun er en 3-4 km, men hvor der ikke er offentlige befordringsmidler, og hvor folk faktisk er henvist til at tage taxa, og det er der mange der ikke har råd til.

Der er stadig væk også en uheldig byrdefordeling i hele det lovforslag, og vi må altså endeligt stemme imod, selv om i har haft sympati for dele af tankerne bag disse forslag.

Socialministeren (Jacob Sørensen):

Jeg vil gerne takke for den tilslutning, forslaget har fået, og takke udvalget for det arbejde, der er gjort. Jeg forstår jo, at der stadig væk fra et par sider er indvendinger imod, at vi gennemfører forslaget om indskrænkningerne i fribefordringen; men flertallet er positivt indstillet over for det, og det er jeg glad for at kunne konstatere. Jeg finder det hensigtsmæssigt, som fru Karen Thurø Hansen foreslog, at forslaget går tilbage til udvalget, således at vi kan få det gennemført i samhörighed med de øvrige lignende forslag, vi behandler.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den ændrede affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg. (Økonomiske maksimumsgrænser for daginstitutioner m. v.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 135) findes i tidenden sp. 5059, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 689).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden:

Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. (Økonomiske maksimumsgrænser for alderdomshjem og plejehjem).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 136) findes i tidenden sp. 5059, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 689).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer og spørgsmål om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Eva Gredal (S):

Vi stillede ved første behandling af disse to lovforslag en række spørgsmål, og vi har fået opklaret disse spørgsmål, bl. a. spørgsmålet om, hvorvidt de aldersintegrerede institutioner var inde under maksimumgrænserne. Vi har fået oplyst, at det er de ikke.

Ministeren har ligeledes stillet sig velvilligt over for at ændre på maksimumgrænserne, for så vidt angår de halvdagsinstitutioner, som har to hold hver dag; i forhold til dem, der kun har ét hold om dagen, er de meget dårligt stillet, og jeg har forstået på ministeren, at han straks vil søge at få iværksat en undersøgelse, så dette kan blive ændret.

Vi har selvfølgelig også opholdt os en hel del ved spørgsmålet om forældrebetaling, og som det fremgår af betænkningen, har ministeren lovet, at han, så snart undersøgelsen vedrørende børneinstitutionerne, som for tiden foretages af socialstyrelsen, er tilende-